

Oproep tot het indienen van voorstellen – HT.5115

OPLEIDING EU-MEDEEDINGINGSRECHT VOOR NATIONALE RECHTERS

1. Inleiding

Op 17 oktober 2013 hebben het Europees Parlement en de Raad hun goedkeuring gehecht aan Verordening (EU) nr. 1382/2013¹ tot vaststelling van een programma "Justitie" voor de periode 2014-2020. Een van de specifieke doelstellingen daarvan is het ondersteunen en bevorderen van justitiële opleidingen, waaronder taalopleidingen over juridische terminologie, met het oog op het stimuleren van een gemeenschappelijke rechtscultuur.

Op 13 maart 2017 heeft de Europese Commissie het werkprogramma voor 2017 en de financiering voor de tenuitvoerlegging van het programma "Justitie" aangenomen², waarin is voorzien in de publicatie van een oproep tot het indienen van voorstellen ter ondersteuning van nationale of grensoverschrijdende projecten inzake justitiële opleiding in mededingingsrecht. Er kunnen dus subsidies worden toegekend voor het ondersteunen en bevorderen van justitiële opleidingen, waaronder taalopleidingen over juridische terminologie, met het oog op het stimuleren van een gemeenschappelijke rechtscultuur op het gebied van mededingingsrecht.

De voor de opleiding van nationale rechters en justitiële samenwerking geplande maatregelen worden hierna "projecten" genoemd.

De instanties die voorstellen indienen, worden hierna "aanvragers" genoemd. Succesvolle aanvragers waaraan een subsidie wordt verleend, worden hierna "begunstigden" genoemd.

2. Doelstellingen

Het doel van deze oproep tot het indienen van voorstellen is de medefinanciering van projecten die gericht zijn op de opleiding van nationale rechters in het kader van de handhaving van de Europese mededingingsregels. Daarbij gaat het onder meer om publieke en private handhaving van zowel de mededingingsregels als de regels inzake staatssteun. Het uiteindelijke doel hiervan is te zorgen voor een coherente en samenhangende toepassing van het EU-mededingingsrecht door nationale rechtbanken.

¹ Verordening (EU) nr. 1382/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een programma "Justitie" voor de periode 2014-2020 (PB L 354 van 28.12.2013).

² C(2017) 1544 final, Uitvoeringsbesluit van de Commissie van 13 maart 2017 betreffende de vaststelling van het werkprogramma voor 2017 en de financiering voor de tenuitvoerlegging van het programma "Justitie".

Deze doelstellingen kunnen het best worden bereikt aan de hand van projecten die specifiek gericht zijn op de rol van nationale rechters in de toepassing van het EU-mededingingsrecht, hun specifieke behoeften en werkomgeving, alsmede de reeds bestaande opleidingen en kennis.

2.1 Toepassingsgebied en verwachte resultaten

Projecten moeten voldoen aan bovengenoemde doelstellingen en duidelijk blijken van een meerwaarde voor de EU. De Europese meerwaarde van acties, inclusief die van kleinschalige en nationale acties, wordt getoetst aan criteria zoals hun bijdrage aan een consistente en samenhangende uitvoering van het Unierecht en aan het publieke bewustzijn van de rechten die daaruit voortvloeien, hun potentieel voor de ontwikkeling van wederzijds vertrouwen tussen lidstaten en voor de verbetering van grensoverschrijdende samenwerking, hun transnationale effect, hun bijdrage aan de uitwerking en verspreiding van goede praktijken en hun potentieel om praktische hulpmiddelen en oplossingen te creëren voor grensoverschrijdende of EU-brede problemen.

De inhoud van de projecten moet worden afgestemd op de behoeften van de doelgroep. De projecten moeten worden opgezet met behulp van praktijkgerichte en/of innovatieve leermethoden (met inbegrip van casestudy's, gemengd leren en simulaties). De resultaten van de projecten moeten een breed en langdurig effect hebben.

2.2 Doelgroep

De doelgroep moet bestaan uit nationale rechters die mededingingszaken, zoals gedefinieerd in punt 2 "Doelstellingen", behandelen op nationaal niveau, en omvat ook openbare aanklagers, nationale rechters die in opleiding zijn, en de medewerkers van rechters en nationale rechtbanken uit in aanmerking komende landen³.

De hierboven gedefinieerde doelgroep wordt hierna "nationale rechters" genoemd.

Rechters uit landen die niet zijn opgenomen in de lijst van in aanmerking komende landen en andere personen dan nationale rechters kunnen aan de projecten deelnemen, op voorwaarde dat een aanzienlijk deel van de doelgroep uit nationale rechters bestaat. De kosten in verband met hun deelname kunnen echter niet worden opgenomen in de subsidiabele kosten.

3. Tijdschema en beschikbare begroting

	Fases	Indicatieve termijn
a)	Bekendmaking van de oproep	6/2/2018

³ In het kader van deze oproep worden onder "in aanmerking komende landen" alle EU-lidstaten verstaan, met uitzondering van Denemarken en het Verenigd Koninkrijk en met inbegrip van kandidaat-lidstaat Albanië. Zoals gezegd in de overwegingen 34 en 35 van Verordening (EU) nr. 1382/2013, hebben Denemarken en het Verenigd Koninkrijk niet deelgenomen aan de vaststelling van voorgenomen verordening, die derhalve niet bindend is voor noch van toepassing is in deze landen. Sinds 7 maart 2017 behoort Albanië tot de in aanmerking komende landen in het kader van het programma "Justitie". Mochten vóór de uiterste datum voor de indiening van voorstellen andere landen (EER-landen, kandidaat-lidstaten) tot het programma toetreden, dan zal een kennisgeving op de website van de oproep worden geplaatst om de aanvragers te laten weten dat organisaties uit dergelijke landen kunnen deelnemen als aanvragers of partners.

b)	Uiterste datum voor de indiening van aanvragen	16/4/2018
c)	Evaluatieperiode	April - juli 2018
d)	Informatie aan de aanvragers	Augustus 2018
e)	Beoordeling van begrotingen	September - oktober 2018
f)	Ondertekening van de subsidieovereenkomst en startdatum van de actie	November - december 2018
g)	Informatiedag in Brussel voor succesvolle aanvragers	November - december 2018

De totale begroting voor de medefinanciering van projecten die naar aanleiding van deze oproep worden ingediend, bedraagt 800 000 EUR.

De **maximumsubsidie** die kan worden toegekend, bedraagt **400 000 EUR** en de **minimumsubsidie 50 000 EUR**.

De Commissie behoudt zich het recht voor niet alle beschikbare middelen toe te wijzen.

4. Onderwerp van de projecten

Projecten moeten afgestemd zijn op de nationale rechters, uitgaande van vooraf gedefinieerde opleidingsbehoeften.

In de opleidingsprojecten moet worden gegarandeerd dat de nationale rechters actief aan de opleidingsactiviteiten deelnemen. Daarom moet worden vermeden dat enkel hoorcolleges worden gegeven.

De omgeving waarin participatieve opleidingen voor nationale rechters plaatsvinden, moet voldoende afgeschermd zijn zodat de deelnemers vrij hun meningen en ervaringen kunnen uitwisselen en van elkaar kunnen leren, zonder controle of inmenging van buitenaf. De projecten zijn daarom bij voorkeur uitsluitend op nationale rechters gericht.

4.1. **Er worden twee gebieden, zes prioriteiten en drie voorkeuren gesuggereerd.**

De projecten kunnen betrekking hebben op meer dan één gebied, maar er moet duidelijk worden aangegeven wat het **hoofdgebied** is en wat een **bijkomend gebied**.

Binnen een gebied moeten aanvragers duidelijk aangeven op **welke van de hieronder vermelde prioriteiten** hun voorstel betrekking heeft. Projecten moeten ten minste op één van de prioriteiten gericht zijn, maar mogen ook op meer dan één prioriteit gericht zijn.

Ten slotte wordt voorkeur gegeven aan projecten **volgens de hieronder toegelichte voorkeuren**.

Gebied 1: Verbetering van de kennis, de toepassing en de interpretatie van het EU-mededingingsrecht
--

De projecten moeten bestaan uit opleidingsactiviteiten zoals conferenties, seminars, workshops, colloquia enz., alsook korte- of langetermijncursussen over het EU-mededingingsrecht. Projecten die binnen deze prioriteit vallen, moeten vooral gericht zijn op geavanceerde/diepgaande opleidingen voor nationale rechters. De opleidingen moeten praktijkgericht zijn, casestudy's omvatten, verwijzen naar relevante rechtspraak van het Europees Hof van Justitie en een analyse van relevante EU-rechtspraak omvatten.

Binnen dit gebied wordt in de oproep de nadruk gelegd op de volgende prioriteiten:

Prioriteit 1: Opleiding over de toepassing van de **artikelen 101 en 102 VWEU** en relevante secundaire wetgeving, zoals de groepsvrijstellingsverordeningen;

De aanvragers wordt verzocht ten minste drie van de zes hieronder opgesomde onderwerpen te kiezen:

- a) toepassingsgebied van artikel 101 (de begrippen onderneming, overeenkomst en onderling afgestemde feitelijke gedragingen);
- b) restricties met een mededingingsbeperkende strekking of een mededingingsbeperkend gevolg in de zin van artikel 101;
- c) het begrip machtspositie in de zin van artikel 102;
- d) misbruik door uitsluiting en door uitbuiting (met name buitensporige prijsstelling) in de zin van artikel 102;
- e) begrip beïnvloeding van het handelsverkeer tussen de lidstaten;
- f) groepsvrijstellingen voor verticale afspraken⁴, productie- en specialisatieovereenkomsten⁵, O&O-overeenkomsten⁶ en overeenkomsten inzake technologieoverdracht⁷, inclusief de desbetreffende richtsnoeren.

Prioriteit 2: Opleidingsactiviteiten waarbij de aandacht vooral uitgaat naar nationale wetten tot omzetting van **Richtlijn 2014/104 betreffende schadevorderingen in mededingingszaken**⁸. Het doel van deze projecten is rechters in staat te stellen de nieuwe regels op een precieze en coherente wijze toe te passen.

De aanvragers wordt verzocht ten minste twee van de vijf hieronder opgesomde onderwerpen te kiezen:

⁴ Verordening (EU) nr. 330/2010 van de Commissie van 20 april 2010 betreffende de toepassing van artikel 101, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op groepen verticale overeenkomsten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen.

⁵ Verordening (EU) nr. 1218/2010 van de Commissie van 14 december 2010 betreffende de toepassing van artikel 101, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op groepen specialisatieovereenkomsten.

⁶ Verordening (EU) nr. 1217/2010 van de Commissie van 14 december 2010 betreffende de toepassing van artikel 101, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op bepaalde groepen onderzoeks- en ontwikkelingsovereenkomsten.

⁷ Verordening (EU) nr. 316/2014 van de Commissie van 21 maart 2014 betreffende de toepassing van artikel 101, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op groepen overeenkomsten inzake technologieoverdracht.

⁸ Richtlijn 2014/104/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 november 2014 betreffende bepaalde regels voor schadevorderingen volgens nationaal recht wegens inbreuken op de bepalingen van het mededingingsrecht van de lidstaten en van de Europese Unie, PB L 349 van 5.12.2014, blz. 1, beschikbaar op <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1517394615386&uri=CELEX:32014L0104>.

- a) de toegang tot bewijsmateriaal in procedures betreffende schadevorderingen;
- b) het doorberekenen van prijsverhogingen en de wisselwerking tussen schadevorderingen met betrekking tot dezelfde inbreuk die door benadeelde partijen op verschillende niveaus van de toeleveringsketen zijn ingesteld;
- c) het begroten van schade in mededingingszaken in het kader van schadevorderingen, met inbegrip van het toepassen van de begrotingsmethoden die in de praktische gids van de Commissie betreffende de begroting van schade in mededingingszaken zijn gespecificeerd⁹;
- d) de interactie tussen de publieke en de particuliere handhaving van het mededingingsrecht, waarbij zowel de nadruk wordt gelegd op de positieve interactie (hoe kunnen eisers gebaat zijn bij handhavingsmaatregelen van mededingingsautoriteiten) als op maatregelen om negatieve interactie te voorkomen (bijvoorbeeld beperkingen van de toegang tot bewijsmateriaal en de hoofdelijke aansprakelijkheid);
- e) casemanagement en goede praktijken voor het behandelen van vraagstukken in verband met rechterlijke bevoegdheid en toepasselijk recht en voor het omgaan met de situatie waarbij in verschillende lidstaten parallelle of latere procedures zijn ingesteld.

Prioriteit 3: Opleidingsactiviteiten waarbij de aandacht vooral uitgaat naar de onderliggende **economische beginselen van het mededingingsrecht**.

Aanvragers wordt verzocht ten minste één onderwerp te kiezen:

- a) economische beginselen en economische redenering (bv. vraag en aanbod, kostenanalyse, substitutie en strategische interacties in verschillende mededingingsomgevingen, marktafbakening, horizontaal en verticaal verbonden markten, marktmacht);
- b) het beoordelen van economisch bewijsmateriaal/economische studies in geschillen en de procedurele behandeling ervan, met inbegrip van een overzicht van de huidige ramingsmethoden (zowel kwalitatieve als kwantitatieve), waarbij de voordelen en de beperkingen daarvan, alsook het belang van coherentie, degelijkheid en dupliceerbaarheid van de resultaten, worden benadrukt.

Prioriteit 4: Opleidingsactiviteiten waarbij de aandacht vooral uitgaat naar de toepassing van het mededingingsrecht in **gereguleerde sectoren** (zoals de energiesector, de telecommunicatiesector of de farmaceutische sector).

Aanvragers wordt verzocht ten minste één onderwerp te kiezen:

- a) toepassingsgebied van het mededingingsrecht in gereguleerde sectoren;

⁹ http://ec.europa.eu/competition/antitrust/actionsdamages/quantification_guide_nl.pdf

- b) toepassing van de begrippen onderneming en ondernemersvereniging op overheidsinstanties (d.w.z. overheidsinstanties als ondernemingen/overheidsinstanties als regelgevende instanties).

Prioriteit 5: In het kader van de modernisering van het staatssteunbeleid en de nieuwe rol van de nationale rechtbanken op het gebied van handhaving worden opleidingsactiviteiten met nadruk op **staatssteun** eveneens aanbevolen.

De aanvragers worden uitgenodigd ten minste twee van de vier hieronder opgesomde onderwerpen te kiezen:

- a) het begrip steun¹⁰ (waaronder de wijze van financiering van de steun via parafiscale heffingen en de diensten van algemeen economisch belang¹¹);
- b) de verordeningen die zijn goedgekeurd in het kader van de modernisering van het staatssteunbeleid, dit zijn in hoofdzaak de de-minimisverordening¹² en de algemene groepsvrijstellingsverordening¹³;
- c) de rol van de nationale rechtbanken¹⁴ bij de tenuitvoerlegging van de staatssteunregels (op basis van de mededeling over de handhaving van de staatssteunregels door de nationale rechterlijke instanties en de bekendmaking over de terugvordering van steun¹⁵);
- d) aan de rechterlijke instanties voorgelegde verzoeken om voorlopige maatregelen en de interferentie ervan met de procedures voor de rechterlijke instanties van de EU.

Gebied 2: Ontwikkeling van de juridische talenkennis van nationale rechters

¹⁰ Mededeling van de Commissie betreffende het begrip "staatssteun" in de zin van artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, PB C 262 van 19.7.2016, blz. 1.

¹¹ Het rechtskader van de diensten van algemeen economisch belang bestaat onder meer uit de volgende instrumenten: Mededeling van de Commissie betreffende de toepassing van de staatssteunregels van de Europese Unie op voor het verrichten van diensten van algemeen economisch belang verleende compensatie, PB C 8 van 11.1.2012, blz. 4; Besluit van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen, PB L 7 van 11.1.2012, blz. 3; Mededeling van de Commissie "EU-kaderregeling inzake staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst", PB C 8 van 11.1.2012, blz. 15; Verordening van de Commissie betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen, PB L 114 van 26.4.2012, blz. 8.

¹² Verordening (EU) nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun, PB L 352 van 24.12.2013, blz. 1.

¹³ Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard, PB L 187 van 26.6.2014, blz. 1.

Verordening (EU) 2017/1084 van de Commissie van 14 juni 2017 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 651/2014 wat betreft steun voor haven- en luchthaveninfrastructuur, aanmeldingsdrempels voor steun voor cultuur en instandhouding van het erfgoed en voor steun voor sportinfrastructuur en multifunctionele recreatieve infrastructuur, en regelingen inzake regionale exploitatiesteun voor ultraperifere gebieden, en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 702/2014 wat betreft de berekening van de in aanmerking komende kosten, PB L 156 van 20.6.2017, blz. 1.

¹⁴ Mededeling van de Commissie over de handhaving van de staatssteunregels door de nationale rechterlijke instanties, PB C 85 van 9.4.2009, blz. 1.

¹⁵ Naar een doelmatige tenuitvoerlegging van beschikkingen van de Commissie waarbij lidstaten wordt gelast onrechtmatige en onverenigbare steun terug te vorderen, PB C 272 van 15.11.2007, blz. 4.

De ontwikkeling van juridische talenkennis kan het hoofdonderwerp van een opleidingsprogramma zijn.

Prioriteit 6: De projecten moeten juridische taalkundige opleidingsactiviteiten betreffen die gericht zijn op de specifieke terminologie die wordt gehanteerd bij de toepassing van het mededingingsrecht. De voornaamste doelstelling van de projecten moet bestaan in het overwinnen van de geografische/taalkundige barrières ten behoeve van de totstandbrenging van een gemeenschappelijke Europese justitiële ruimte.

Verdeling van de financiële steun over verschillende prioriteiten en toekenning van punten

Zie de richtsnoeren voor de toepassing van de toekenningscriteria HT.5115, die met deze oproep worden gepubliceerd.

4.2. De **voorkeur** gaat uit naar projecten die:

- opleidingen aanbieden met opeenvolgende niveaus die op elkaar voortbouwen;
- niet louter een herhaling/overlapping zijn van bestaand/gepland opleidingsmateriaal of bestaande/toekomstige projecten van andere aanbieders van opleidingen op nationaal niveau, maar complementair of innovatief zijn;
- gericht zijn op rechters uit verschillende lidstaten in één opleiding, en dus netwerken aanmoedigen.

5. Ontvankelijkheidseisen

Aanvragen moeten uiterlijk op de in hoofdstuk 3 genoemde uiterste datum voor de indiening van aanvragen zijn verstuurd.

Aanvragen moeten schriftelijk worden ingediend en met de post worden verzonden (zie punt 8) met gebruikmaking van het aanvraagformulier en de bijlagen daarbij, die te vinden zijn op http://ec.europa.eu/competition/calls/proposals_open.html.

Indien niet aan deze vereisten wordt voldaan, wordt de aanvraag niet in behandeling genomen.

6. Subsidiabiliteits-, uitsluitings-, selectie- en gunningscriteria

6.1 Subsidiabiliteitscriteria

Projecten:

- a) moeten worden ingediend door autoriteiten of publieke of private organisaties die wettelijk zijn gevestigd in een van de in aanmerking komende landen, of door een internationale organisatie. Organisaties van derde landen mogen deelnemen als geassocieerde partners maar hun kosten kunnen niet als subsidiabel worden beschouwd. Voorts mogen zij geen projecten indienen of mede-aanvrager (medebegunstigde) zijn. Organisaties met winstoogmerk moeten een aanvraag indienen in partnerschap met publieke entiteiten of private organisaties zonder winstoogmerk. Door de Europese Unie opgerichte organen als bedoeld in artikel 208 van het Financieel

Reglement¹⁶ hebben niet het recht om een aanvraag voor een subsidie in te dienen, maar kunnen bij de aanvraag worden geassocieerd. Hun kosten kunnen echter niet door de subsidie worden medegefinancierd;

- b) moeten gericht zijn op de leden van de doelgroep, zoals omschreven in punt 2.2 van deze oproep tot het indienen van voorstellen;
- c) moeten streven naar een EU-subsidie die niet minder dan 50 000 EUR en niet meer dan 400 000 EUR mag bedragen;
- d) mogen niet afgerond of gestart zijn vóór de datum van indiening van de subsidieaanvraag.

6.2 Uitsluitingscriteria

6.2.1 Uitsluiting van deelname¹⁷

Aanvragers die in een van de volgende situaties verkeren, worden van deelname aan deze oproep tot het indienen van voorstellen uitgesloten:

- (a) de aanvrager is failliet, bevindt zich in een insolventie- of liquidatieprocedure, zijn activa worden beheerd door een curator of een rechtbank, hij heeft een regeling met schuldeisers getroffen, zijn werkzaamheden zijn gestaakt of hij verkeert in een andere vergelijkbare situatie als gevolg van een soortgelijke procedure uit hoofde van nationale wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen;
- (b) in een definitieve rechterlijke beslissing of een definitief administratief besluit is vastgesteld dat de aanvrager niet heeft voldaan aan zijn verplichtingen tot betaling van belastingen of socialezekerheidsbijdragen volgens het recht van het land waar hij is gevestigd, van het land waar de aanbestedende dienst is gevestigd, dan wel van het land waar de opdracht wordt uitgevoerd;
- (c) in een definitieve rechterlijke beslissing of een definitief administratief besluit is vastgesteld dat de aanvrager een ernstige beroepsfout heeft gemaakt doordat hij de toepasselijke wet- of regelgeving of de ethische normen van de beroepsgroep waartoe hij behoort, heeft overtreden of doordat hij onrechtmatig gedrag heeft vertoond dat invloed heeft op zijn professionele geloofwaardigheid wanneer dit gedrag voortvloeit uit kwaad opzet of grove nalatigheid, met name:
 - (i) het op frauduleuze of nalatige wijze afleggen van valse verklaringen over de informatie die wordt verlangd voor de verificatie van de afwezigheid van gronden

¹⁶ Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie en tot intrekking van Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002, als gewijzigd. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:298:0001:0096:NL:PDF> en <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2015:286:FULL&from=NL>
Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 1268/2012 van de Commissie van 29 oktober 2012 houdende uitvoeringsvoorschriften voor Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, als gewijzigd. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012R1268&from=EN> en http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=OJ:JOL_2015_342_R_0002&from=EN

¹⁷ Artikel 106, lid 1, van het Financieel Reglement

- voor uitsluiting of de vervulling van selectiecriteria of bij de uitvoering van een opdracht/subsidieovereenkomst;
- (ii) het sluiten van een contract met andere marktdeelnemers met als doel de mededinging te vervalsen;
 - (iii) het schenden van intellectuele-eigendomsrechten;
 - (iv) poging tot beïnvloeding van het besluitvormingsproces van de aanbestedende dienst tijdens de aanbestedings-/subsidieprocedure;
 - (v) poging tot het verkrijgen van vertrouwelijke informatie die onrechtmatige voordelen kan opleveren in de aanbestedings-/subsidieprocedure;
- (d) in een definitieve rechterlijke beslissing is vastgesteld dat de aanvrager zich schuldig heeft gemaakt aan een van de volgende feiten:
- (i) fraude in de zin van artikel 1 van de Overeenkomst aangaande de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen, vastgesteld bij [akte van de Raad van 26 juli 1995](#);
 - (ii) corruptie, als omschreven in artikel 3 van de Overeenkomst ter bestrijding van corruptie waarbij ambtenaren van de Europese Gemeenschappen of van de lidstaten van de Europese Unie betrokken zijn, vastgesteld bij [akte van de Raad van 26 mei 1997](#), en in artikel 2, lid 1, van [Kaderbesluit 2003/568/JBZ van de Raad](#), alsook corruptie als omschreven in het recht van het land waar de aanbestedende dienst is gevestigd, het land waar de marktdeelnemer is gevestigd, dan wel het land waar de opdracht wordt uitgevoerd;
 - (iii) deelneming aan een criminele organisatie in de zin van artikel 2 van [Kaderbesluit 2008/841/JBZ van de Raad](#);
 - (iv) het witwassen van geld of de financiering van terrorisme in de zin van artikel 1 van [Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad](#);
 - (v) terroristische misdrijven of strafbare feiten in verband met terroristische activiteiten in de zin van respectievelijk artikel 1 en artikel 3 van [Kaderbesluit 2002/475/JBZ van de Raad](#), dan wel uitlokking van, medeplichtigheid aan of poging tot het plegen van zodanig misdrijf of strafbaar feit, als bedoeld in artikel 4 van genoemd besluit;
 - (vi) kinderarbeid of andere vormen van mensenhandel in de zin van artikel 2 van [Richtlijn 2011/36/EU van het Europees Parlement en de Raad](#);
- (e) de aanvrager is aanzienlijk tekortgeschoten in de nakoming van belangrijke verplichtingen bij de uitvoering van een uit de begroting van de Unie gefinancierde opdracht, hetgeen tot vroegtijdige beëindiging ervan of tot oplegging van een schadevergoeding of andere contractuele sancties heeft geleid of na toetsen, audits of onderzoek door een ordonnateur, OLAF of de Rekenkamer aan het licht is gekomen;

- (f) in een definitieve rechterlijke beslissing of een definitief administratief besluit is vastgesteld dat de aanvrager een onregelmatigheid in de zin van artikel 1, lid 2, van [Verordening \(EG, Euratom\) nr. 2988/95 van de Raad](#) heeft begaan;

6.2.2 Uitsluiting van toekenning van een subsidie¹⁸

Er wordt geen subsidie toegekend aan aanvragers die gedurende de procedure van subsidietoekenning:

- a) in een uitsluitingssituatie verkeren die overeenkomstig artikel 106 van het Financieel Reglement is vastgesteld;
- b) valse verklaringen hebben afgelegd in de informatie die wordt verlangd als voorwaarde voor deelname aan de procedure, of die informatie niet hebben verstrekt;
- c) voorheen zijn betrokken bij het opstellen van aanbestedingsstukken, indien zulks leidt tot vervalsing van de mededinging die niet op een andere wijze kan worden verholpen.

Aanvragers moeten een verklaring op erewoord ondertekenen dat zij niet in een van de in artikel 106, lid 1, en artikel 107 van het Financieel Reglement bedoelde situaties verkeren. De verklaring op erewoord is te vinden op onze website (http://ec.europa.eu/competition/calls/proposals_open.html).

6.3 Selectiecriteria

Voorstellen die aan de subsidiabiliteitscriteria voldoen en niet onder de uitsluitingscriteria vallen, worden geëvalueerd aan de hand van de financiële draagkracht en de operationele capaciteit.

6.3.1 Financiële draagkracht¹⁹

Aanvragers moeten over stabiele en toereikende financieringsbronnen beschikken om hun activiteiten gedurende de hele duur van het project te kunnen uitvoeren, en zij moeten deelnemen in de financiering van het project. De financiële draagkracht wordt beoordeeld aan de hand van de volgende bewijsstukken die bij de aanvraag moeten worden gevoegd:

- a) subsidies van een klein bedrag ($\leq 60\,000$ EUR): een verklaring op erewoord;
- b) subsidies van $> 60\,000$ EUR: een verklaring op erewoord en:

HETZIJ

de resultatenrekening en de balans voor het afgelopen afgesloten boekjaar;

HETZIJ

voor nieuw opgerichte entiteiten, ter vervanging van bovengenoemde documenten, het bedrijfsplan.

¹⁸ Artikel 107 van het Financieel Reglement

¹⁹ Artikel 131, lid 3, en artikel 132, lid 1, van het Financieel Reglement en artikel 202 van de uitvoeringsvoorschriften.

Op basis van deze documenten kan de Europese Commissie, indien zij van oordeel is dat de financiële draagkracht niet op bevredigende wijze wordt aangetoond:

- om aanvullende informatie verzoeken;
- een subsidieovereenkomst zonder voorfinanciering voorstellen;
- een subsidieovereenkomst voorstellen met een voorfinanciering betaald in termijnen;
- een subsidieovereenkomst voorstellen met een voorfinanciering gedekt door een bankgarantie²⁰;
- de aanvraag verwerpen.

De verificatie van de financiële draagkracht is niet van toepassing voor publiekrechtelijke instanties of internationale organisaties.

6.3.2 Operationele capaciteit²¹

Aanvragers moeten over de beroepsbekwaamheden en de kwalificaties beschikken die vereist zijn om het project of werkprogramma tot een goed einde te brengen. Aanvragers moeten een verklaring op erewoord of de volgende bewijsstukken indienen:

- de activiteitenverslagen van de organisatie (indien van toepassing);
- een korte beschrijving van de professionele deskundigheid/middelen die zullen worden gebruikt voor de uitvoering van het project **en/of** een curriculum vitae van de personen die primair verantwoordelijk zijn voor het beheer en de uitvoering van de actie;
- een volledige lijst van vroegere projecten en activiteiten die zijn uitgevoerd op en verband houden met het beleidsterrein van een oproep of de uit te voeren acties;
- een inventaris van natuurlijke of economische middelen die bij het project betrokken zijn.

6.4 Toekenningscriteria

Alleen voorstellen die voldoen aan bovenstaande selectiecriteria worden geëvalueerd. De gunningscriteria hebben tot doel ervoor te zorgen dat projecten met een hoge inherente kwaliteit worden geselecteerd, en dat die zoveel mogelijk betrekking hebben op de doelstellingen en prioriteiten van deze oproep op een kosteneffectieve wijze. Voorts moet erop worden toegezien dat projecten streven naar synergie-effecten met andere EU-instrumenten en -programma's, en dat overlappingsen met lopende activiteiten worden vermeden.

Alle projecten worden beoordeeld aan de hand van de volgende criteria:

1) **Relevantie voor de doelstellingen, prioriteiten en voorkeuren van de oproep (maximaal 30 punten)**

²⁰ Artikel 134 van het Financieel Reglement en artikel 206 van de uitvoeringsvoorschriften.

²¹ Artikel 131, lid 3, en artikel 132, lid 1, van het Financieel Reglement en artikel 202 van de uitvoeringsvoorschriften.

- a) De mate waarin het voorstel beantwoordt aan de doelstellingen van de oproep, de voorgestelde relevante gebieden, prioriteiten en voorkeuren zoals genoemd in punt 4 (maximaal 10 punten)
- b) Relevantie van de behandelde onderwerpen met betrekking tot het geografische bereik van het project en de complementariteit met andere nationale/Europese activiteiten, verwijzing naar een betrouwbare behoeftenbeoordeling (maximaal 10 punten)
- c) De mate waarin het voorstel voldoet aan het vereiste van een Europese meerwaarde, zoals genoemd in punt 2.1. (maximaal 10 punten)

2) De kwaliteit van het project wat opzet, presentatie, organisatie en uitvoering betreft (maximaal 30 punten)

- a) Zijn de werkwijze (aanpak, gedetailleerdheid en specificiteit van de voorgestelde activiteiten, geschiktheid van de activiteiten voor de doelgroep, kwaliteit van de sprekers, toezichtsystemen, enz.) en de termijn geschikt voor het bereiken van de gewenste resultaten van het project? (maximaal 15 punten)
- b) Beschikt het project over adequate middelen (bijvoorbeeld netwerken, partnerschap met de betrokken instellingen, marketingstrategie en capaciteit) om de doelgroep met succes te bereiken? (maximaal 15 punten)

3) Geografisch bereik van het project, verwachte resultaten, verspreiding en duurzaamheid (maximaal 20 punten)

- a) Hoe groot is het geografische effect wat betreft de van het project verwachte resultaten in termen van partners, deelnemers en de doelgroep? (maximaal 10 punten)
- b) Zijn de verwachte resultaten haalbaar en is het waarschijnlijk dat ze een duurzaam effect zullen hebben? (maximaal 10 punten)

4) Kosteneffectiviteit (maximaal 20 punten)

- a) Is de begrotingsraming redelijk, rekening houdend met de verwachte resultaten en gelet op de kosten per dag van één opgeleide rechter? (maximaal 10 punten)
- b) Bieden de kosten die aan elk deel van de begroting zijn toegewezen, waar voor het geld en is er een redelijke verhouding tussen de personeelskosten en de totale kosten van het project (met name gelet op de geplande kostendekking voor de deelnemers)? (maximaal 10 punten)

Om voor toekenning in aanmerking te komen, moet het project ten minste 50 % van de voor de criteria 1, 2 en 4 beschikbare punten en ten minste 60 van de in totaal 100 punten behalen.

Tijdens de evaluatieprocedure kan de Commissie verzoeken om extra documenten/verduidelijkingen en noodzakelijke technische en financiële aanpassingen. Zodra de evaluatieprocedure is voltooid en het toekenningsbesluit van de Commissie is vastgesteld, stelt de Commissie iedere aanvrager in kennis van de definitieve beslissing en van de volgende stappen en procedures ter voorbereiding van de subsidieovereenkomsten.

7. Financiële bepalingen²²

- 7.1 Bij de uitvoering van de projecten moeten de begunstigen voldoen aan het Financieel Reglement (en met name titel VI van deel een) en de bijbehorende uitvoeringsvoorschriften 2012, zoals gewijzigd²³.
- 7.2 De subsidie van het programma dekt niet de volledige kostprijs van de actie. De EU-bijdrage bedraagt ten hoogste 80 % en in uitzonderlijke en naar behoren gemotiveerde gevallen ten hoogste 90 % van de totale subsidiabele kosten van de actie, met name voor: Europese, nationale of subnationale organen die speciaal zijn opgericht om nationale rechters op te leiden, Europese, nationale en subnationale verenigingen van mededingingsrechters, aanvragers uit EU-lidstaten die financiële bijstand ontvangen of onder toezicht staan (Cyprus, Griekenland, Ierland, Portugal, Roemenië en Spanje).
- Bijgevolg moet ten minste 20 % en in bijzondere gevallen 10 % van de totale subsidiabele kosten van het project worden gedekt door de aanvrager, de partners of een andere verstrekker van middelen.
- 7.3 Niet-cumuleerbaarheid: de medefinanciering van een project op grond van dit programma is niet verenigbaar met andere medefinanciering uit een ander programma dat uit de begroting van de Europese Unie wordt gefinancierd.
- 7.4 Het project mag niet voltooid of gestart zijn vóór de datum van indiening van de subsidieaanvraag.
- 7.5 Bijdragen in natura kunnen niet als uitgave in de begroting van het project worden opgenomen en worden niet als medefinanciering aanvaard, tenzij ze deel uitmaken van de in overweging 7 van Verordening (EU) nr. 1382/2013²⁴ genoemde categorie.
- 7.6 De regels inzake de subsidiabiliteit van kosten zijn te vinden in de algemene voorwaarden van de ontwerpsubsidieovereenkomst die als bijlage bij deze oproep tot het indienen van voorstellen is gevoegd.
- 7.7 Voor activiteiten die zowel door publieke als door private instanties en entiteiten kunnen worden uitgevoerd, is de niet-aftrekbare btw die publieke instanties en entiteiten verschuldigd zijn, subsidiabel, voor zover die is betaald voor de uitvoering van activiteiten – zoals opleiding en bewustmaking – die niet kunnen worden gezien als de uitoefening van een publieke taak.
- 7.8 De aanvrager moet een evenwichtige begrotingsraming in euro's indienen, waarin de herkomst van medefinanciering uit andere bronnen dan de begroting van de EU is aangegeven.
- 7.9 **De kosten voor accommodatie en maaltijden/drankjes moeten worden vergoed op basis van eenheidskosten**, waarvan de bedragen worden vastgesteld op basis van de schaal voor de

²² Aanvullende bepalingen zijn te vinden in het sjabloon voor een subsidieovereenkomst op onze website http://ec.europa.eu/competition/calls/proposals_open.html.

²³ Zie voetnoot 16.

²⁴ "De Unie moet opleidingsactiviteiten over de toepassing van Unierecht faciliteren door de salarissen van de deelnemende magistraten en justitiële personeelsleden ten laste van de autoriteiten van de lidstaten te beschouwen als subsidiabele kosten of medefinanciering in natura, overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 van het Europees Parlement en de Raad (hierna het "Financieel Reglement" genoemd)."

verblijfskosten en dagvergoedingen voor de dienstreizen van het personeel van de Europese Commissie²⁵. Voor seminars van een halve dag is dit 50 % van de dagvergoeding.

- 7.10 De begunstigde (of medebegunstigden in het geval van meerdere begunstigden) is de projectleider aan wie de subsidie wordt uitbetaald. Alle kosten moeten zijn gemaakt door de begunstigde om subsidiabel te zijn. Diensten/goederen moeten worden besteld door de begunstigde en facturen moeten worden uitgereikt op naam van de begunstigde. Indien diensten/goederen door andere partners worden besteld en betaald, worden ze beschouwd als een inbreng in natura en kunnen ze derhalve niet worden opgenomen in de subsidiabele kosten.
- 7.11 Projecten mogen niet tot doel of tot gevolg hebben dat winst wordt geboekt. Winst wordt gedefinieerd als het positieve verschil tussen de totale werkelijke ontvangsten en de totale werkelijke kosten van het project. Eventuele winst leidt tot een evenredige vermindering van het definitieve subsidiebedrag.
- 7.12 De Commissie kan een lagere subsidie toekennen dan het gevraagde bedrag. Indien het door de Commissie toegekende bedrag lager is dan de door de aanvrager gevraagde financiële steun, moet de aanvrager de nodige aanvullende financiële middelen vinden of de totale kosten van het project verlagen om de levensvatbaarheid van het project te verzekeren zonder afbreuk te doen aan de doelstellingen of de inhoud ervan. In andere gevallen kan worden besloten om slechts voor een deel van de voorgestelde activiteit steun toe te kennen. Dubbele financiering van hetzelfde project door de Commissie is uitgesloten.
- 7.13 Het door de Commissie toegekende bedrag is evenredig met de totale geraamde kosten van het project en wordt naar evenredigheid verminderd als de totale werkelijke kosten lager zijn dan de totale geraamde kosten.
- 7.14 Voor de toegekende subsidies wordt een schriftelijke overeenkomst gesloten waarin de voorwaarden voor de terugbetaling van een bepaald deel van de werkelijk gemaakte subsidiabele kosten worden vastgelegd. Een subsidieovereenkomst voor een actie met één begunstigde of met meerdere begunstigden wordt naargelang van het geval gebruikt. Het betreft een standaardovereenkomst, waarvan de bepalingen en de voorwaarden niet mogen worden gewijzigd, noch onderhandelbaar zijn.
- 7.15 Betalingsvoorwaarden: de subsidie van de Commissie wordt doorgaans in twee tranches uitgekeerd: een voorfinanciering (ten hoogste **50 %** van de totale subsidie) bij de ondertekening van de subsidieovereenkomst op verzoek van de begunstigde, en het resterende saldo na ontvangst en goedkeuring door de Commissie van het eindverslag en het definitief financieel overzicht betreffende het project.

8. Indiening van aanvragen

- 8.1 Aanvragen moeten worden ingediend aan de hand van het standaardaanvraagformulier, dat vergezeld moet gaan van de in deel F vermelde bijlagen.
- 8.2 De aanvraag moet zijn ondertekend door een persoon die bevoegd is wettelijk bindende verbintenissen voor de aanvrager aan te gaan.

²⁵ Informatie die met deze oproep wordt bekendgemaakt.

- 8.3 De formulieren kunnen worden gedownload van de volgende website:
http://ec.europa.eu/competition/calls/proposals_open.html

Helpdesk: vragen in verband met de oproep tot het indienen van voorstellen kunnen worden verzonden per e-mail aan het volgende adres: COMP-TRAINING-JUDGES@ec.europa.eu.

- 8.4 Aanvragen moeten volledig (**met inbegrip van alle documenten die worden gespecificeerd in de bijlage "Checklist voor aanvragers"**), ondertekend en gedateerd zijn, en moeten **uiterlijk op 16 april 2018 per post** of **per koerier** (waarbij de datum van het poststempel of van het ontvangstbewijs van de koerierdienst als bewijs geldt) worden ingediend in tweevoud (één ondertekend origineel en een kopie in elektronische vorm):

Per post:

Europese Commissie
Directoraat-generaal Concurrentie – Eenheid A.4
HT.5115 - TRAINING OF JUDGES CFP
MADO 20/043
1049 Brussel
België

Afgifte (persoonlijk of per koerier):

Europese Commissie
Directoraat-generaal Concurrentie – Eenheid A.4
HT.5115 - TRAINING OF JUDGES CFP
Bourgetlaan 1
1140 Evere
België

Zorg ervoor dat de vermelding "**OPROEP TOT HET INDIENEN VAN VOORSTELLEN – MAG NIET DOOR DE POSTKAMER WORDEN GEOPEND**" duidelijk vermeld is op de enveloppe.

- 8.5 Aanvragen kunnen worden ingediend in één van de officiële talen van de Europese Unie, maar bij voorkeur in het Engels, aan de hand van het aanvraagformulier. Indien aanvragen worden ingediend in een andere taal dan het Engels, moet een samenvatting in het Engels worden toegevoegd.
- 8.6 Aanvragers worden zo spoedig mogelijk in kennis gesteld van de resultaten van de beoordeling van hun projecten. Aanvragers moeten er zich echter wel van bewust zijn dat de hele procedure voor de toekenning van de subsidie **tot 9 maanden** vanaf de uiterste datum voor de indiening van voorstellen kan duren.

9. Startvergadering

De begroting van het voorstel moet de reiskosten omvatten van en naar Brussel en één overnachting (indien nodig) voor één of twee vertegenwoordigers van de coördinerende organisatie (inclusief ten minste de projectcoördinator, maar idealiter ook de financiële coördinator, tenzij dit dezelfde persoon is). Deze kosten moeten geselecteerde aanvragers in

staat stellen deel te nemen aan de eendaagse startvergadering die gewijd is aan projectbeheer, administratieve aspecten en rapportageverplichtingen.

10. Uitvoeringsperiode van het project en andere aspecten

10.1 Projecten kunnen een duur hebben van ten hoogste 24 maanden.

10.2 De ontwerpsubsidieovereenkomst wordt wettelijk bindend nadat ze door de Commissie is ondertekend.

10.3 Nadat het project is voltooid en binnen een in de subsidieovereenkomst nader te bepalen termijn moeten de begunstigden bij de Commissie op het hierboven vermelde adres een **eindverslag** over het project indienen, bestaande uit een **technisch en financieel eindverslag**, vergezeld van **het verzoek om betaling van het saldo**. In het eindverslag moet melding worden gemaakt van eventueel ondervonden moeilijkheden, de evaluatie door de deelnemers (bv. door middel van feedbackformulieren), de behaalde resultaten, de verspreiding van deze resultaten en de conclusies.

10.4 De begunstigden kan worden verzocht hun resultaten ter beschikking te stellen van de Commissie in een formulier dat bruikbaar en geschikt is voor de verspreiding, vrij van auteursrechten, zoals handleidingen, publicaties, software en websites.

11. Publiciteit

11.1 *Door de Europese Commissie*

Alle tijdens een begrotingsjaar toegekende subsidies worden in het eerste halfjaar volgend op de afsluiting van het begrotingsjaar waarvoor ze zijn toegekend, bekendgemaakt op de website van de instellingen van de Unie. De informatie mag ook via een ander geschikt medium worden bekendgemaakt, bijvoorbeeld het *Publicatieblad van de EU*. De Commissie publiceert de volgende informatie:

naam en adres van de begunstigde;
onderwerp van de subsidie en eindscore;
toegekende subsidie.

Op gemotiveerd en naar behoren gestaafd verzoek van de begunstigde²⁶ op het ogenblik van de aanvraag, kan van de publicatie worden afgeweken indien publicatie een bedreiging kan vormen voor de rechten en vrijheden van de betrokken personen als beschermd door het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, of de commerciële belangen van de begunstigden kan schenden.

11.2 *Door de begunstigden:*

In alle publicaties of in samenhang met activiteiten waarvoor de subsidie is toegekend, moeten de begunstigden duidelijk aangeven dat de Europese Unie heeft bijgedragen. In dit verband moeten de begunstigden de naam en het logo van de Europese Commissie duidelijk vermelden

²⁶ Artikel 35 en artikel 128, lid 3, van het Financieel Reglement en de artikelen 21 en 191 van de uitvoeringsvoorschriften.

op al hun publicaties, posters, programma's en andere producten die in het kader van het medefinancieringsproject tot stand zijn gekomen.

Hiertoe moeten zij gebruikmaken van de tekst, het embleem en de verklaring van afwijzing van aansprakelijkheid die zijn te vinden op: http://europa.eu/about-eu/basic-information/symbols/flag/index_nl.htm.

Indien niet volledig aan deze eis wordt voldaan, kan de subsidie voor de begunstigde worden verlaagd overeenkomstig de bepalingen van de subsidieovereenkomst of het subsidiebesluit. Daarnaast moet de begunstigde alle deelnemers aan het project een evaluatieformulier toezenden. De resultaten van deze evaluatie moeten worden meegedeeld aan het Directoraat-generaal Concurrentie van de Europese Commissie.

12. Gegevensbescherming

Alle persoonsgegevens die in de aanvragen worden opgenomen, worden door de Commissie verwerkt overeenkomstig Verordening nr. 45/2001 en volgens de procedure die wordt aangekondigd met de desbetreffende aanmeldingen die bij de functionaris voor gegevensbescherming van de Commissie worden ingediend. Een privacyverklaring informeert alle betrokkenen waarvan de gegevens moeten worden verwerkt in het kader van de evaluatie van het voorstel en de daaropvolgende voorbereiding, uitvoering en follow-up van de subsidieovereenkomst.

De aanvragers wordt verzocht regelmatig de pagina [Juridische mededeling](http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/support/legal_notices.html) (http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/support/legal_notices.html) te controleren om zich naar behoren te informeren over mogelijke updates die kunnen plaatsvinden vóór de uiterste datum voor indiening van hun voorstellen.